

Delårsrapport januari – juni

2018

SYFTE

Att bidra till förbättrad folkhälsa genom att begränsa alkoholens skadeverkningar.

VÅRT SAMHÄLLSUPPDRAG

Att med ensamrätt, och med ansvar och god service, sälja alkoholdrycker och att informera om alkoholens risker.

VÅR VISION

Ett samhälle där alkoholdrycker njuts med omsorg om hälsan så att ingen tar skada.

Sammanfattning av andra kvartalet 2018

- Nöjd Kund Index¹ uppgick till 84 (85)².
- Ålderskontrollen uppgick till 96 (96) procent.
- Opinionsmätningar visade att 76 (77) procent av medborgarna vill behålla Systembolagets ensamrätt.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 136,2 (132,3) miljoner liter.
- Nettoomsättningen ökade till 8 033 (7 806) MSEK.
- Rörelseresultatet uppgick till 66 (136) MSEK.
- Periodens resultat uppgick till 70 (148) MSEK.

Sammanfattning av januari – juni 2018

- Nöjd Kund Index uppgick till 84 (84).
- Ålderskontrollen uppgick till 96 (96) procent.
- Opinionsmätningar visade att 77 (78) procent av medborgarna vill behålla Systembolagets ensamrätt.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 242,6 (232,7) miljoner liter.
- Nettoomsättningen ökade till 14 637 (13 901) MSEK.
- Rörelseresultatet uppgick till 57 (123) MSEK.
- Periodens resultat uppgick till 66 (142) MSEK.

1. För definitioner av nyckeltal se sidan 13-14.

2. Siffror inom parentes avser motsvarande period föregående år om inget annat framgår.

Finansiell information

MSEK	apr-jun 2018	apr-jun 2017	jan-jun 2018	jan-jun 2017	helår 2017
Nettoomsättning	8 033	7 806	14 637	13 901	29 355
Rörelseresultat	66	136	57	123	270
Periodens resultat	70	148	66	142	282
Eget kapital	1 389	1 465	1 389	1 465	1 605
Avkastning på eget kapital % ¹	-	-	14	24	17
Balansomslutning	5 293	5 321	5 293	5 321	5 863
Soliditet %	27	28	27	28	28
Kassaflöde från den löpande verksamheten	600	842	-160	-194	529
Årsarbetare	3 279	3 205	3 156	3 091	3 317

1. Utfall avser rullande 12 månader.

Vd har ordet

Den svenska alkoholpolitiken har bidragit till förbättringar i folkhälsan och även till god kvalitet och hög kundnöjdhet. Stödet för Systembolagets ensamrätt ligger fortsatt högt; Opinionsindex (OPI) låg på 76 procent under årets andra kvartal, en procentenhet under samma kvartal föregående år.

Systembolaget finns för att alkohol inte är som andra varor. Det kan vara gott och trevligt men kan också orsaka skador och lidanden, inte bara för den som dricker utan även för omgivningen. Var femte person har använt alkohol för att lindra psykiskt eller fysiskt lidande, visar en undersökning som presenteras i årets Alkoholrapport som publiceras av Systembolaget för andra året i rad. Rapporten ger en samlad bild av alkoholen i Sverige med aktuell statistik, forskning, intervjuer och information om trender och skadeverkningar. Årets tema är psykisk ohälsa och passivt drickande. Under året kommer vi att ha en fortsatt dialog kring resultaten.

ETT INTENSIVT ANDRA KVARTAL

Skolavslutningar, valborg och midsommar är alla högtider som ligger i årets andra kvartal. En härlig tid, men det är ofta vid dessa tillfällen många ungdomar dricker alkohol, ibland för första gången. För oss på Systembolaget prövas därför under denna period våra försäljningsregler extra mycket, det vill säga att inte sälja till någon under 20 år eller när vi misstänker langning. Vi säljer inte heller till någon som är märkbart berusad. Våra kontrollköp visade att ålderskontrollen för denna period var 96 procent och i nivå med fjolåret.

Många högtider tillsammans med en ovanligt varm försommar har påverkat kundernas efterfrågan. Nettoomsättningen under första halvåret uppgick till 14 637 miljoner kronor vilket är en ökning med 5 procent jämfört med förra året. Försäljningsvolymen ökade med 4 procent till 243 miljoner liter vilket visar att våra kunder fortsätter att prioritera varor i dyrare segment.

EN OMTÄNKSAM FACKHANDEL MED KUNDEN I CENTRUM

Att vara digital tas numera för givet. Idag förväntar vi oss att kunna söka, jämföra och köpa varor och tjänster på nätet; allt från kläder till sjukvård. Systembolaget arbetar på flera områden med digitalisering i form av effektivisering, kompetenshöjning och i kundmötet, där vi nu utvecklar vårt erbjudande online. Kunder kan sedan juni skanna streckkoder på våra drycker direkt i appen Systembolaget Sök & Hitta, en funktion många har efterfrågat. Kunden får då information om smakbeskrivning, innehåll och var drycken finns i butik. Med kundupplevelsen i centrum är målet att den digitala upplevelsen ska vara samma som i den fysiska butiken med ett omtänksamt, kunnigt och inspirerande bemötande.

FLERA NYA ALKOHOLPOLITISKA BESLUT

I juni beslutade regeringen om en lagrådsremiss som påverkar Systembolagets verksamhet. Dels föreslås det att alkoholhaltiga preparat som till exempel alkoglass bara ska få säljas av Systembolaget, dels att Systembolaget ska ges rätt att erbjuda hemleverans i hela landet. Lagrådet kommer nu att granska frågorna och återkomma med sin bedömning till regeringen.

Frågan om gårdsförsäljning av alkohol blev åter aktuell under maj då det fattades ett beslut i riksdagen, ett så kallat tillkännagivande. Det innebär att det finns en majoritet i riksdagen för att införa gårdsförsäljning, under förutsättning att Systembolagets ensamrätt inte äventyras. De två utredningar som hittills har gjorts har däremot pekat på svårigheterna att kombinera gårdsförsäljning med Systembolagets ensamrätt. Det beror på att Sverige på grund av medlemskapet i EU måste upprätthålla alkoholmonopolet konsekvent och inte får favorisera svenska produkter.

KLIMATINITIATIVET MED DRYCKESBRANSCHEN FORTSÄTTER

I november 2017 gick branschföreningarna, leverantörerna och Systembolaget tillsammans in i ett gemensamt klimatinitiativ som resulterade i en viljeyttring. I juni möttes vi igen för en halvårsavstämning då ett gemensamt systemstöd för klimatrapportering upphandlats. Systemstödet är ett viktigt verktyg för att kunna mäta hur väl våra gemensamma mål nås, samtidigt som det möjliggör för deltagande företag att jämföra sina framsteg med andra företags. Initiativet är unikt och förutom att stärka dryckesbranschens miljöarbete kan vi tillsammans på sikt inspirera andra branscher att ta större ansvar.

Magdalena Gerger
Verkställande direktör

Systembolaget i korthet

Systembolaget AB är ett statligt ägt aktiebolag som innehar ensamrätt att bedriva detaljhandelsförsäljning av starköl, vin och spritdrycker i Sverige. Som statligt ägt företag ska Systembolaget drivas kostnadseffektivt och agera föredömligt inom hållbart företagande. Systembolaget har 441 butiker och finns i Sveriges samtliga 290 kommuner. Utöver butikerna finns 465 ombud runt om i Sverige dit kunderna kan beställa varor för avhämtning. Systembolaget erbjuder på försök även hemleverans till ett antal områden i Sverige.

SYSTEMBOLAGETS ANSVAR

Systembolagets ensamrätt har ett socialpolitiskt syfte att begränsa alkoholens tillgänglighet. Uppdraget kommer från ägaren staten och styrs huvudsakligen av Systembolagets avtal med staten, statens ägaranvisning, alkoholagen och EU-rättsliga regler. Här sägs bland annat att ingen favorisering av inhemska produkter får ske, att kunderna ska ges god service och att information ska lämnas till allmänheten om de risker som är förenade med konsumtion av alkohol.

Systembolaget ska drivas affärsmässigt utan att vara vinstmaximerande. Det innebär att Systembolaget inte har säljdrivande reklam som andra företag och inte försöker få människor att köpa mer än de hade tänkt sig. Systembolaget tar sitt serviceansvar genom att erbjuda kunnig personal, rådgivning, ett brett sortiment och beställningsmöjligheter. Informationsuppdraget utförs på flera olika sätt bland annat genom dotterbolaget IQ:s kommunikationskampanjer samt genom engagemang i alkoholforskning.

Systembolaget är en stor aktör, med betydande inflytande och en särställning på dryckesmarknaden. På samma sätt som det är självklart att ta stort ansvar för medarbetare, den egna miljöpåverkan och ha nolltolerans mot korruption och diskriminering, arbetar Systembolaget tillsammans med leverantörer för att säkerställa arbetsvillkor och mänskliga rättigheter, minskad miljöpåverkan och anti-korruption i hela leverantörskedjan. I detta arbete tillämpar vi samma uppförandekod som övriga nordiska monopol. Genom att verka tillsammans i flera olika frågor ökar vi våra möjligheter att påverka villkoren i våra leverantörskedjor.

Strategiska nyckeltal och indikatorer

Nyckeltal	apr – jun 2018	apr – jun 2017	jan – jun 2018	jan – jun 2017	helår 2017	målnivå 2018
Nöjd Kund Index (NKI) ¹	84	85	84	84	84	85
Ålderskontroll %	96	96	96	96	96	96
Opinionsindex (OPI) %	76	77	77	78	77	78
Total sjukfrånvaro % ²	-	-	4,7	5,1	4,8	4,8
Klimatpåverkan egen verksamhet, ton CO ₂ e ³	-	-	-	-	3 583	-
Avkastning på eget kapital % ⁴	-	-	14	24	17	8,0-9,0
Soliditet %	27	28	27	28	28	20-30
Kostnadseffektivitet ⁵	-	-	-	-	2,2	≤2,3
Indikatorer						
Alkoholindex ⁶	-	-	-	-	62	-
Totalkonsumtion, liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre ⁷	-	-	-	-	9,0	-
Systembolagets konsumtionsandel, % ⁷	-	-	-	-	63	-

1. I kolumnen för ackumulerat utfall avses rullande 12 månader.

2. Utfall avser rullande 12 månader med en månads eftersläpning.

3. Från 2017 har vi ett omarbetat klimatmål utifrån egen verksamhet. Målet är att vara klimatneutrala år 2023. Redovisas årsvis.

4. Utfall avser rullande 12 månader.

5. Redovisas årsvis med ny beräkningsgrund från 2017.

6. Redovisas årsvis.

7. Redovisas årsvis med ett års eftersläpning.

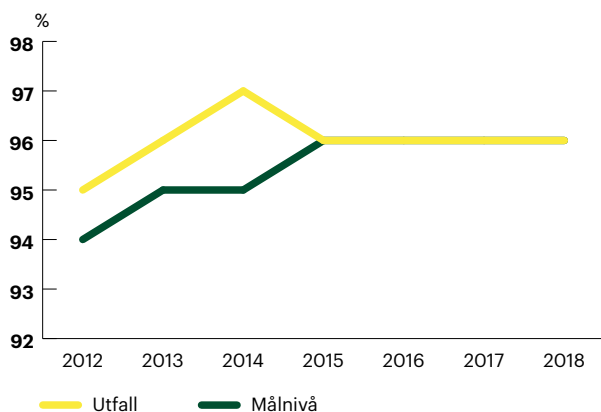
NÖJD KUND INDEX (NKI)³

Vid den första av årets tre mätningar uppgick index till 84 (85), vilket är ett stabilt högt värde. Rullande 12 månader uppgick NKI till 84 (84). Sett till de tre kvalitetsområden som i störst utsträckning påverkar kundernas nöjdhet ökar uppfattningen om Systembolagets medarbetare till en ny rekordnivå. En ökning finns även för området sortiment & utbud medan Systembolagets samhällsansvar ligger kvar på samma höga nivå som tidigare.

ÅLDERSKONTROLL

Under andra kvartalet genomfördes 1 589 (1 599) ålderskontrollköp (20-24 år) i våra butiker. Legitimation begärdes vid 96 (96) procent av dessa köptillfällen, vilket är i nivå med första kvartalet 2018 och motsvarande period föregående år.

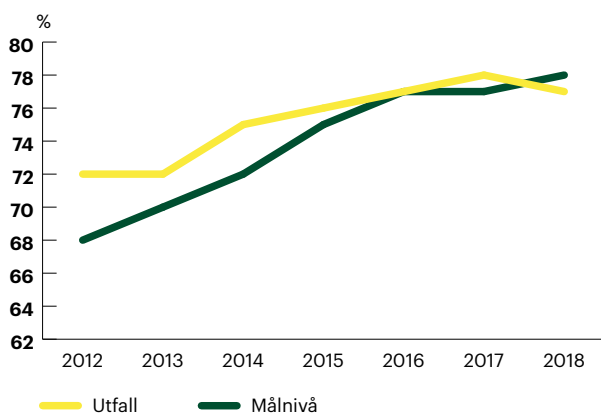
Ålderskontroll januari – juni

OPINIONSINDEX (OPI)

OPI mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl. Vid kvartalets mätning uppgick index till 76 (77) procent, vilket är en liten minskning jämfört med andra kvartalet 2017. De som vill att starköl, vin och sprit skall säljas i andra butiker ligger kvar på samma nivå 19 (19) procent, medan de som inte tar ställning har ökat till 5 (4) procent. Ackumulerat under året uppgick OPI till 77 (78) procent.

Opinionsindex januari – juni

TOTAL SJUKFRÅNVARO

Systembolaget har fortsatt arbetat med att sänka sjukfrånvaron och genomfört riktade insatser i syfte att minska den. Total sjukfrånvaro (rullande 12 månader) uppgick per den

sista maj till 4,7 (5,1) procent, vilket är en förbättring jämfört med samma period föregående år. Det är den längre sjukfrånvaron (> 14 dagar) som fortsätter att minska, medan den korta sjukfrånvaron är något högre.

KLIMATPÅVERKAN EGEN VERKSAMHET

Sedan 2017 har vi ett omformulerat nyckeltal för klimatpåverkan där vi mäter koldioxidutsläpp från vår egen verksamhet. Målet är att utsläppen från inköpt energi, köldmedier och leasade bilar skall vara noll år 2023. För perioden 2016 till 2017 minskade koldioxidutsläppen från vår egen verksamhet med 7 procent till 3 583 (3 855) ton CO₂e. En detaljerad sammanställning av utfallet publiceras en gång per år, och senast var i Ansvarsredovisning 2017.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

Avkastningen på eget kapital ska enligt ägaranvisningen över tid motsvara den genomsnittliga tioåriga statsobligationsräntan med ett tillägg av 7 procentenheter, vilket per den sista juni motsvarar 7,7 procent (rullande 12 månader). Avkastningen på eget kapital uppgick per den sista juni rullande tolv månader, till 14 (24) procent. Skillnaden mot föregående år beror framförallt på ett lägre resultat med anledning av högre kostnader. Under perioden har det varit ökade personalkostnader hänförligt till årets lönerrevision och den ökade försäljningsvolymen, samt ökade kostnader för informationskampanjer om Systembolagets syfte. Kostnaderna påverkas även av utvecklingsprojekt för att möta framtida behov.

SOLIDITET

Soliditeten ska enligt ägaranvisningen för helåret uppgå till mellan 20 och 30 procent. Per den sista juni uppgick soliditeten till 27 (28) procent. Soliditeten varierar normalt över året.

KOSTNADEFFEKTIVITET

Nyckeltalet är ett ägarmål som presenteras en gång per år och publicerades senast i Systembolagets Ansvarsredovisning 2017. Effektivitetsmättet syftar till att mäta omkostnaderna i förhållande till förändringar i såld kvantitet.

ALKOHOLINDEX

Alkoholindex tas fram en gång per år och publicerades senast i Systembolagets Ansvarsredovisning 2017.

TOTALKONSUMTION OCH SYSTEMBOLAGETS KONSUMTIONSANDEL

CAN:s mätning av total alkoholkonsumtion och Systembolagets konsumtionsandel görs en gång per år och publicering av rapporten kommer att ske i september. Det framgår dock i ett PM med preliminära siffror från CAN⁴ att den totala alkoholkonsumtionen ligger kvar på samma nivåer 2017 som den för 2016 med drygt 9,0 liter per person och år, vilket innebär en minskning under de senaste 10 åren med ungefär 8 procent.

Resenärens införsel av alkohol till Sverige ökade preliminärt med 8 procent under 2017 jämfört med 2016, medan köp av smugglad alkohol minskade med 7 procent. Systembolagets andel av den totala alkoholkonsumtionen uppgick under 2017 till preliminärt 63 procent, vilket var i nivå med föregående år.

3. Ytterligare information om Systembolagets strategiska nyckeltal återfinns i Ansvarsredovisning 2017 under rubriken "Systembolagets strategiska plan".

4. Alkoholkonsumtionen i Sverige 2017, Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN), mars 2018.

Ekonomisk utveckling

MSEK	apr-jun 2018	apr-jun 2017	jan-jun 2018	jan-jun 2017	helår 2017
Nettoomsättning	8 033	7 806	14 637	13 901	29 355
Rörelseresultat	66	136	57	123	270
Finansnetto	18	42	24	48	58
Resultat efter finansiella poster	84	178	81	171	328
Kassaflöde från den löpande verk- samheten	600	842	-160	-194	529
Årsarbetare	3 279	3 205	3 156	3 091	3 317

NETTOOMSÄTTNING OCH FÖRSÄLJNINGSVOLYM

Systembolagets försäljning är högre mot veckosluten samt under slutet av varje månad. De största försäljningstopparna uppstår inför påsk, midsommar, jul och nyår. Därutöver är försäljningen som högst under sommarmånaderna juni till och med augusti.

April – juni 2018

Intäkterna under andra kvartalet ökade med 3 procent jämfört med föregående år till 8 033 (7 806) MSEK. Ökningen är framförallt hänförlig till det varma vädret i maj och juni. Det kalla midsommarvädret bidrog dock till att dämpa ökningen i juni något. Det är vin och starköl som står för den huvudsakliga ökningen i kronor. Intäkterna för sprit minskade dock med drygt 1 procent jämfört med föregående år.

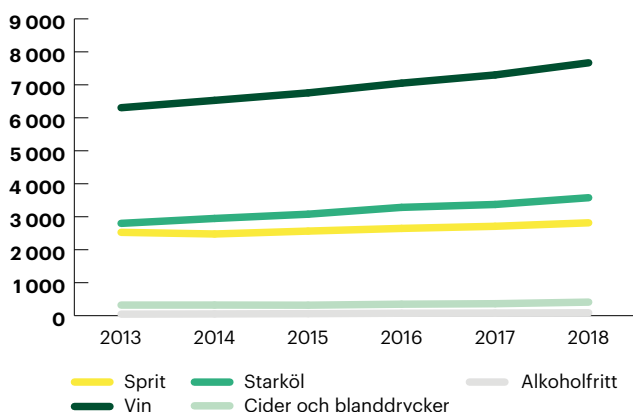
Januari – juni 2018

Ackumulerat har intäkterna ökat med 5 procent jämfört med föregående år 14 637 (13 901) MSEK. Förändringen är framförallt beroende av det varma försommarvädret. Det är vin, sprit och starköl som står för den huvudsakliga ökningen i kronor. Intäkterna ökade totalt med 1 procent mer än försäljningsvolymen under perioden vilket beror av att kunder fortsatt köper varor i dyrare segment.

Nettoomsättning

MSEK	apr-jun 2018	apr-jun 2017	jan-jun 2018	jan-jun 2017	helår 2017
Sprit	1 454	1 474	2 816	2 710	5 810
Vin	4 160	4 061	7 668	7 300	15 409
Starköl	2 051	1 942	3 577	3 372	7 028
Cider och blanddrycker	269	236	411	363	760
Alkoholfritt	55	50	88	80	182
Summa försälj- ning drycker	7 989	7 763	14 560	13 825	29 189
Övriga varor och tjänster	44	43	77	76	166
Summa intäkter	8 033	7 806	14 637	13 901	29 355

Nettoomsättning MSEK januari – juni

Försäljningsvolymen uppgick ackumulerat till 242,6 (232,7) miljoner liter, en ökning med 4 procent jämfört med perioden för föregående år.

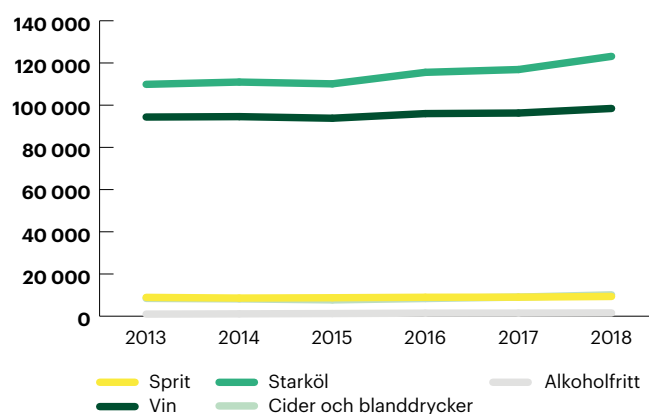
Försäljningsvolymen ökade mest inom starköl och vin. Den största procentuella ökningen var dock inom cider och blanddryck som ökade med 12 procent jämfört med föregående år.

Försäljningen av sprit ökade med knappt 4 procent vilket innebar en ökning med 0,3 miljoner liter. Vin ökade med 2 procent (2,2 miljoner liter), starköl ökade med 5 procent (6,2 miljoner liter) och alkoholfritt ökade med knappt 6 procent (0,1 miljoner liter).

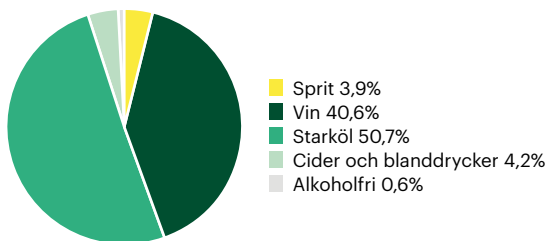
Försäljningsvolym drycker

1000-tals liter	apr-jun 2018	apr-jun 2017	jan-jun 2018	jan-jun 2017	helår 2017
Sprit	4 861	4 902	9 347	9 025	19 189
Vin	53 273	53 298	98 438	96 279	199 538
Starköl	70 450	67 208	123 128	116 885	241 969
Cider och blanddrycker	6 602	5 939	10 121	9 051	18 977
Alkoholfritt	967	905	1 547	1 458	3 362
Summa försälj- ning drycker	136 153	132 252	242 581	232 698	483 035

Försäljningsvolym 1000-tals liter januari – juni

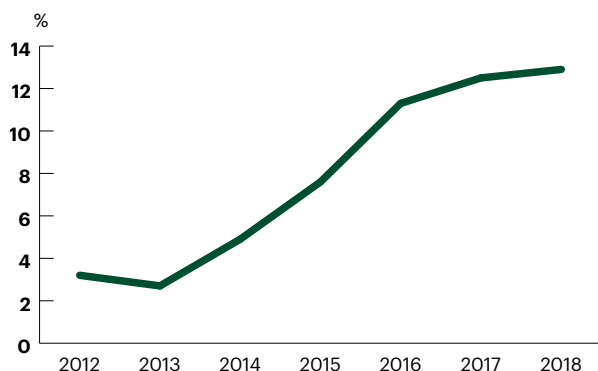
Liter fördelat per varugrupp januari – juni

Omräknat till ren alkohol ökade den totala försäljningsvolymen med cirka 3 procent jämfört med föregående år. Ren liter alkohol per capita är något högre jämfört med föregående år, även det med koppling till skillnader i försäljningsvolym till följd av försommarvädret i år. Jämfört med samma period 2015 och 2016 är nivån densamma som i år.

Försäljningen av ekologiska produkter uppgick under perioden till 31,2 (29,1) miljoner liter vilket motsvarar en ökning på 7 procent jämfört med föregående år. Majoriteten (motsvarande 79 procent) av den ekologiska försäljningsvolymen kommer fortsatt från viner. Inom det ekologiska sortimentet är det varugrupperna sprit, öl, cider och blanddryck samt alkoholfritt som procentuellt har ökat mest under perioden. Ekologiska produkter utgjorde 13 (12) procent av den totala försäljningsvolymen. Systembolaget ser i likhet med föregående kvartal en ökning av det ekologiska/etiska sortimentet, men i en något avmattande ökningstakt jämfört med föregående år.

Andel ekologisk försäljning, volym januari – juni

Antalet kundbesök i butik uppgick under perioden till 60,2 (58,7) miljoner. Antalet digitala besök, det vill säga besök på webb och app, ökade med 10,9 procent och uppgick till 24,1 (22,5) miljoner under perioden.

RÖRELSERESULTAT

April – juni 2018

Kvartalets rörelseresultat uppgick till 66 (136) MSEK. Rörelsemarginalen, exklusive alkoholskatt, uppgick till 1,4 (2,9) procent.

Bruttoresultatet uppgick till 1 013 (982) MSEK. Ökningen är främst hänförlig till kvartalets ökade försäljningsvolym. Förutom ökningen av bruttoresultatet påverkas kvartalets rörelseresultat även av högre försäljnings- och administrationskostnader.

Försäljningskostnaderna uppgick till 749 (692) MSEK och administrationskostnaderna uppgick till 200 (157) MSEK. Inom gruppen försäljningskostnader ser vi en ökning av personalkostnaderna hänförlig till årets lönerrevision och den ökade försäljningsvolymen. Både försäljnings- och administrationskostnader påverkas av utvecklingsprojekt i syfte att möta framtida behov avseende bland annat bemanningsplanering och webb. Administrationskostnaderna påverkas även av informationskampanjer om syftet med Systembolaget.

Januari – juni 2018

Halvårets rörelseresultat uppgick till 57 (123) MSEK. Rörelsemarginalen, exklusive alkoholskatt, uppgick till 0,6 (1,5) procent.

Bruttoresultatet uppgick till 1 838 (1 759) MSEK. Ökningen är hänförlig till den ökade försäljningsvolymen men även att kunderna väljer varor i dyrare segment. Rörelseresultatet påverkas också av något högre försäljnings- och administrationskostnader.

Försäljningskostnaderna uppgick till 1 428 (1 330) MSEK och administrationskostnaderna uppgick till 356 (309) MSEK. Inom gruppen försäljningskostnader ser vi en ökning av personalkostnaderna hänförlig till årlig lönerrevision, ökad försäljningsvolym och fler butiker. Både försäljnings- och administrationskostnader påverkas av utvecklingsprojekt rörande bland annat online-butik, webbsystem och bemanningsplanering i syfte att möta nya och förändrade behov.

FINANSNETTO

April – juni 2018

Finansnettot uppgick till 18 (42) MSEK varav 6 (8) MSEK avser ränteintäkter från finansiella placeringar, -5 (-9) MSEK avser värdeförändringar på finansiella placeringar och 17 (43) MSEK avser utdelning från Systembolagets dotterbolag AB K14 Näckströmmsgatan. Marknadsvärdet av Systembolagets placeringar har under det andra kvartalet utvecklats positivt.

Januari – juni 2018

Finansnettot uppgick till 24 (48) MSEK varav 12 (15) MSEK avser ränteintäkter från finansiella placeringar, -5 (-10) MSEK avser värdeförändringar på finansiella placeringar och 17 (43) MSEK avser utdelning från Systembolagets dotterbolag AB K14 Näckströmmsgatan. Marknadsvärdet av Systembolagets placeringar har under det första halvåret utvecklats positivt.

RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER

April – juni 2018

Kvartalets resultat efter finansiella poster uppgick till 84 (178) MSEK.

Januari – juni 2018

Halvårets resultat efter finansiella poster uppgick till 81 (171) MSEK.

KASSAFLÖDE

April – juni 2018

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 600 (842) MSEK. Investeringar uppgick till -642 (-220) MSEK, varav -45 (-46) MSEK främst avser ny- och ombyggnation av butiker, och -597 (-174) MSEK avser nettoförändring av finansiella placeringar.

Januari – juni 2018

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till -160 (-194) MSEK. Investeringar uppgick till -69 (-237) MSEK, varav -76 (-75) MSEK främst avser ny- och ombyggnation av butiker, och 7 (-162) MSEK avser nettoförändring av finansiella placeringar.

ÅRSARBETARE

April – juni 2018

Årsarbetare⁵ uppgick till 3 279 (3 205⁶) under kvartalet. Jämfört med andra kvartalet föregående år har antalet årsarbetare ökat något. Den ökade försäljningen under kvartalet, liksom fler butiker, har påverkat antalet årsarbetare. Dessutom har sjukfrånvaron varit lägre vilket även det bidrar till en ökning.

Januari – juni 2018

Årsarbetare uppgick till 3 156 (3 091) under första halvåret. Liksom för andra kvartalet förklaras det ökade antalet årsarbetare jämfört med 2017 av ökad försäljning, fler butiker och minskad sjukfrånvaro.

5. Årsarbetare har ersatt det tidigare måttet medelantal anställda från och med 2018. Detta mått inkluderar frånvaro vilket inte ingick i tidigare mått. Årsarbetare redovisas med en månads eftersläpning vilket innebär att utfallet för första halvåret avser månaderna januari till och med maj.

6. Jämförelsesiffran från 2017 är omräknad enligt ny metod.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Styrelsen beslutar årligen om företagets styrdokument som utgår från lagar, regler och ägaranvisningen. Systembolaget genomförde under första kvartalet en uppdaterad företagsövergripande riskanalys. Risker i Systembolaget definieras som "osäkerheters effekt på mål" och värderas avseende sannolikheten att risken inträffar samt den potentiella konsekvensen av en inträffad risk.

Av de värderade riskerna identifierade Systembolaget ett antal risker som nu prioriterats för hantering i verksamheten. De högst värderade riskerna är främst av strategisk och operativ karaktär och handlar om lagstiftningsfrågor som kan ge påverkan på monopolställningen, hållbarhet och arbetsmiljö samt förändrade kundbeteenden som kräver organisationsanpassning.

De finansiella riskerna som ränte-, kredit- och likviditetsrisker är begränsade. Systembolaget är självfinansierat bland annat tack vare en hög lageromsättningshastighet som matchar inköps- och betalningsvillkoren.

Systembolaget saknar räntebärande skulder. All försäljning sker i form av kontant- eller kortbetalning och därmed har Systembolaget inga väsentliga kundfordringar. Dryckesleverantörerna ansvarar för importen av alkoholhaltiga drycker samt för redovisning av alkoholskatt. Systembolagets inköp sker i huvudsak i svenska kronor och företaget är därmed i mycket liten utsträckning exponerat mot kurs- och valutarisker. Ytterligare information om hanteringen av finansiella risker framgår av not 12 Finansiella instrument i Systembolagets Ansvarsredovisning 2017.

Sammanfattning av dotterbolagen

IQ verkar för ett smartare förhållningssätt till alkohol. Detta görs genom att med kunskap och kommunikation skapa medvetenhet, eftertanke och engagemang kring eget och andras drickande, och därmed bidra till att minska alkoholens skadeverkningar i samhället. IQ:s vision är ett samhälle där alkoholdrycker njuts med omsorg om hälsan så att ingen tar skada. IQ-initiativet finansieras av Systembolaget med en årsbudget på 35 (35) MSEK. Periodens resultat före skatt uppgick till 3,1 (5,4) MSEK.

AB K14 Näckströmsgatan förvaltar Systembolagets rörelsefastighet. Halvårets resultat före skatt uppgick till 11,3 (11,0) MSEK. Resultatet är främst hänförligt till koncern-interna hyresintäkter.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Inget väsentligt finns att rapportera.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar härmed att halvårsrapporten ger en rättvisande översikt av Systembolagets verksamhet, ställning och resultat samt att den beskriver de väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som Systembolaget står inför.

Stockholm den 16 juli 2018
Systembolaget AB

Kenneth Bengtsson
Ordförande

Barbro Holmberg
Ordinarie ledamot

Viveca Bergstedt Sten
Ordinarie ledamot

Robert Damberg
Ordinarie ledamot

Crister Fritzson
Ordinarie ledamot

Cecilia Halle
Ordinarie ledamot

Frida Johansson Metso
Ordinarie ledamot

Håkan Leifman
Ordinarie ledamot

Kerstin Wigzell
Ordinarie ledamot

Robert Adrell
Arbetstagarrepresentant

Maria Nilsson
Arbetstagarrepresentant

Magdalena Gerger
Verkställande direktör

Delårsrapporten har inte varit föremål för granskning av bolagets revisorer.

Resultaträkning i sammandrag, Systembolaget AB

MSEK	Not	apr-jun 2018	apr-jun 2017	jan-jun 2018	jan-jun 2017	helår 2017
Nettoomsättning		8 033	7 806	14 637	13 901	29 355
Kostnad för sålda varor		-7 020	-6 824	-12 799	-12 142	-25 655
Bruttoresultat		1 013	982	1 838	1 759	3 700
Försäljningskostnader	2, 3	-749	-692	-1 428	-1 330	-2 767
Administrationskostnader	2, 3	-200	-157	-356	-309	-669
Övriga rörelseintäkter		2	2	3	3	7
Övriga rörelsekostnader		0	1	0	0	-1
Rörelseresultat		66	136	57	123	270
Finansnetto		18	42	24	48	58
Resultat efter finansiella poster		84	178	81	171	328
Periodiseringsfond		-	-	-	-	25
Resultat före skatt		84	178	81	171	353
Skatt		-14	-30	-15	-29	-71
Periodens resultat		70	148	66	142	282

Balansräkning i sammandrag, Systembolaget AB

MSEK	Not	2018-06-30	2017-06-30	2017-12-31
Anläggningstillgångar				
Materiella tillgångar		508	487	513
Finansiella tillgångar		3 146	2 249	2 926
Summa anläggningstillgångar		3 654	2 736	3 439
Omsättningstillgångar				
Varulager		1 197	1 266	1 169
Fordringar		76	159	155
Kortfristiga placeringar		136	478	376
Kassa och bank		230	682	724
Summa omsättningstillgångar		1 639	2 585	2 424
Summa tillgångar	4	5 293	5 321	5 863
Eget kapital				
Bundet eget kapital		432	432	432
Fritt eget kapital		957	1 033	1 173
Summa eget kapital		1 389	1 465	1 605
Obeskattade reserver				
Periodiseringsfond		32	57	32
Summa obeskattade reserver		32	57	32
Avsättningar				
Långfristiga avsättningar		86	82	85
Summa avsättningar		86	82	85
Skulder				
Långfristiga skulder		91	95	107
Kortfristiga skulder		3 695	3 622	4 034
Summa skulder	4	3 786	3 717	4 141
Summa eget kapital och skulder		5 293	5 321	5 863

Förändring i eget kapital, Systembolaget AB

MSEK	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Balanserat resultat	Periodens resultat	
Ingående eget kapital 2017-01-01	360	72	891	289	1 612
Överföring till fria reserver			289	-289	-
Periodens resultat				142	142
Utdelning till ägaren			-289		-289
Utgående eget kapital 2017-06-30	360	72	891	142	1 465
Ingående eget kapital 2018-01-01	360	72	891	282	1 605
Överföring till fria reserver			282	-282	-
Periodens resultat				66	66
Utdelning till ägaren			-282		-282
Utgående eget kapital 2018-06-30	360	72	891	66	1 389

Kassaflödesanalys i sammandrag, Systembolaget AB

MSEK	apr-jun 2018	apr-jun 2017	jan-jun 2018	jan-jun 2017	helår 2017
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt	84	178	81	171	353
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	31	41	75	109	135
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Förändring av varulager	-110	-134	-27	6	103
Förändring av fordringar	-15	24	86	13	21
Förändring av skulder	641	843	-331	-406	-2
Förändring av fordringar/skulder koncernbolag	-7	-86	4	-39	10
Kassaflöde från den löpande verksamheten efter förändring av rörelsekapital	624	866	-112	-146	620
Betald skatt	-24	-24	-48	-48	-91
Kassaflöde från den löpande verksamheten	600	842	-160	-194	529
Investeringsverksamheten					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-45	-46	-76	-75	-179
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-	-	-	-	-
Förvärv/försäljning av finansiella tillgångar	-597	-174	7	-162	-739
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-642	-220	-69	-237	-918
Finansieringsverksamheten					
Utdelning från AB K14 Näckströmsgatan	17	43	17	43	43
Utdelning till ägaren	-282	-289	-282	-289	-289
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-265	-246	-265	-246	-246
Periodens kassaflöde					
Likvida medel vid periodens början	-307	376	-494	-677	-635
	537	306	724	1 359	1 359
Likvida medel vid periodens slut	230	682	230	682	724

Kvartalsöversikt, Systembolaget AB

MSEK	apr-jun 2018	apr-jun 2017	jan-mar 2018	jan-mar 2017
Nettoomsättning	8 033	7 806	6 604	6 095
Bruttoresultat	1 013	982	825	777
Försäljningskostnader	-749	-692	-679	-638
Administrationskostnader	-200	-157	-156	-152
Rörelseresultat	66	136	-9	-13
Kvartalets resultat	70	148	-4	-6
Soliditet %	27	28	33	35

Noter

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med IAS 34, Delårsrapportering och följer därutöver även årsredovisningslagen, Rådet för finansiell rapportering RFR 2, Redovisning för juridiska personer samt statens Riktlinjer för extern rapportering i bolag med statligt ägande.

Upplysningar enligt IAS 34 Delårsrapportering lämnas såväl i noter som på annan plats i delårsrapporten. Nya och ändrade standarder och tolkningar från IASB respektive IFRIC har inte haft någon väsentlig påverkan på finansiella rapporter.

Systembolaget använder sig av samma redovisningsprinciper såsom de har beskrivits i Systembolagets Ansvarsredovisning 2017 under rubriken Finansiell rapportering, Not 1 – Redovisningsprinciper. Eventuella ändringar eller tillägg redogörs för nedan.

NYA OCH ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER SOM ÄNNU INTE TRÄTT I KRAFT

IFRS 16 Leases ska ersätta IAS 17 Leasingavtal. IFRS 16 introducerar en "right of use model" och innebär för leasetaagaren att i stort sett samtliga leasingavtal ska redovisas i balansräkningen. Klassificering i operationella och finansiella leasingavtal ska därför inte göras. Undantagna är leasingavtal som är icke-materiella eller med en leasingperiod som är 12 månader eller kortare. I resultaträkningen redovisas avskrivningar på tillgången och räntekostnader på skulden. Standarden innehåller mer omfattande upplysningskrav jämfört med nuvarande standard.

IFRS 16 är tillämplig för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2019 med tidigare tillämpning tillåten. Standarden är antagen av EU. Rådet för finansiell rapportering har föreslagit att en motsvarighet till nuvarande undantag för finansiella leasingavtal införs i RFR 2, vilket är den undantagsregel som Systembolaget tillämpar i dagsläget.

NOT 2 PERSONALKOSTNADER

Ackumulerat under första halvåret uppgick de totala personalkostnaderna till 1 003 (942) MSEK. Lönekostnaderna har ökat jämfört med första halvåret 2017 till följd av den årliga lönerrevisionen, ökad försäljningsvolym och nya butiker under senare delen av 2017.

NOT 3 AVSKRIVNINGAR

MSEK	apr-jun 2018	apr-jun 2017	jan-jun 2018	jan-jun 2017	helår 2017
Byggnader och mark	1	1	1	1	2
Materiella anläggnings- tillgångar	39	39	79	82	160
Immateriella tillgångar	-	0	-	0	0
Summa avskrivningar	40	40	80	83	162

NOT 4 FINANSIELLA INSTRUMENT

Systembolagets finansiella instrument består av räntebärande värdepapper, kundfordringar, likvida medel och leverantörsskulder. Räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde via resultaträkningen baserat på indata motsvarande nivå 1 enligt IFRS 7. Övriga finansiella tillgångar och skulder har korta löptider. Härav bedöms de verkliga värdena på samtliga finansiella instrument approximativt motsvara bokförda värden. Nedan beskrivs löptiden för de räntebärande värdepapper som värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Räntebärande värdepapper kommande förfall per bokslutsdatum: MSEK (marknadsvärde)	30 juni 2018	30 juni 2017
- Inom ett år	136	478
- Senare än ett år men inom två år	359	536
- Senare än två år men inom tre år	911	872
- Senare än tre år men inom fyra år	641	318
- Senare än fyra år men inom fem år	1 197	482
Summa räntebärande värdepapper	3 244	2 686

Företaget har inte kvittat några finansiella tillgångar och skulder och har inga avtal som möjliggör kvittning. Ökningen av räntebärande värdepapper beror på att överskott i likvida medel har omplacerats i räntebärande instrument.

Definition av alternativa nyckeltal

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

Periodens resultat (rullande 12 månader), 206 MSEK, i procent av genomsnittligt justerat eget kapital, 1 462 MSEK = 14 %. Eget kapital är justerat för schablonskatt, 22%, på obeskattade reserver. Genomsnittet är beräknat utifrån justerat eget kapital 2017-06-30, 1 510 MSEK och 2018-06-30, 1 414 MSEK. Nyckeltalet ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget.

KOSTNADSEFFEKTIVITET

Kostnadseffektivitet beräknas utifrån förhållandet mellan totala omkostnader (justerat för engångsposter) i förhållande till såld kvantitet (antalet sålda förpackningar viktade utifrån respektive varugrups beräknade tidsåtgång för hantering). Nyckeltalet ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget och redovisas årligen.

RÖRELSERESULTAT

Rörelseresultat beräknas utifrån bruttoresultat, 1 838 MSEK, med tillägg för övriga rörelseintäkter 3 MSEK, samt med avdrag för rörelsens kostnader, -1 784 MSEK = 57 MSEK.

SOLIDITET

Justerat eget kapital, 1 414 MSEK, i procent av balansomslutningen, 5 293 MSEK = 27%. Eget kapital är justerat för schablonskatt, 22%, på obeskattade reserver. Nyckeltalet ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget.

Övriga definitioner

ALKOHOLINDEX

Alkoholindex är ett samlat mått på människors attityd till alkohol i olika situationer. Alkoholindex skapas från svaren på nio frågor om vad människor tycker är rätt och fel när det gäller alkohol. Frågorna ställs en gång per år till 2 000 personer, 16 år och äldre. Ju högre index, desto mer återhållsam är attityden till alkohol. Det är Systembolagets dotterbolag IQ-initiativet AB som redovisar Alkoholindex och datainsamlingen genomförs av ett externt företag, Novus.

ALKOHOLSKATT

Alkoholskatt är en statlig punktskatt. Ändrad alkoholskatt påverkar Systembolagets intäkter parallellt med kostnad för såld vara varför ändrad alkoholskatt inte får någon effekt på bruttoresultatet.

KLIMATPÅVERKAN EGEN VERKSAMHET

Sedan 2017 har vi ett omformulerat nyckeltal för klimatpåverkan där vi mäter koldioxidutsläpp från vår egen verksamhet. Målet är att utsläppen från inköpt energi, köldmedier och leasade bilar skall vara noll år 2023. Klimatpåverkan från egen verksamhet följs upp årligen.

NETTOOMSÄTTNING

Intäkter/nettoomsättning omfattar intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i Systembolagets huvudverksamhet.

NÖJD KUND INDEX (NKI)

NKI mäter hur nöjd kunden är med Systembolaget. Totalindex är ett medelvärde av de tre frågorna.

- Hur nöjd eller missnöjd är du med Systembolagsbutiken totalt sett?
- Hur väl motsvarar Systembolagsbutiken dina förväntningar?
- Hur pass nära eller långt ifrån ett ideal tycker du att Systembolagsbutiken ligger?

Kundernas svar, som anges på en skala från 1 till 10, omräknas till ett tal mellan 10 och 100. Systembolaget anlitar CFI Group för genomförande av undersökningen. Totalt tillfrågas årligen cirka 49 000 slumpmässigt utvalda kunder, fördelade över samtliga butiker. NKI mäts och redovisas tre gånger årligen.

OPINIONSINDEX (OPI)

Opinionsindex mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolaget och monopolet för försäljning av starköl, vin och sprit. Intervjupersonerna får ta ställning till frågan:

- Tycker du att man ska behålla Systembolaget och monopolet på försäljningen av starköl, vin och sprit eller vill du att starköl, vin och sprit ska säljas i andra butiker?

Systembolaget anlitar Kantar Sifo för genomförande av undersökningen. Totalt intervjuas 9 000 slumpmässigt utvalda personer i åldern 15 år och uppåt. Opinionsindex redovisas kvartalsvis.

RÖRELSEMARGINAL EXKLUSIVE ALKOHOLSKATT

Rörelseresultat i procent av intäkterna exklusive alkoholskatt.

SYSTEMBOLAGETS ANDEL AV TOTALKONSUMTION

Systembolaget har ett uppdragsmål att redovisa utfall av hur stor andel av den totala konsumtionen som Systembolaget har (Systembolagets konsumtionsandel). Undersökningen som ligger till grund för detta är Monitormätningarna som genomförs av CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning). Resultatet av mätningarna ska redovisas minst en gång per år. Detta uppdragsmål är inte målsatt.

TOTALKONSUMTION

Systembolaget har ett uppdragsmål att redovisa utfall avseende den totala alkoholkonsumtionen i Sverige. Undersökningen som ligger till grund för detta är Monitormätningarna som genomförs av CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning). CAN genomför löpande under ett år drygt 18 000 intervjuer.

Resultatet av mätningarna ska redovisas minst en gång per år. Detta uppdragsmål är inte målsatt.

TOTAL SJUKFRÅNVARO

Den totala sjukfrånvaron mäts utifrån Ekonomistyrningsverkets definition och mäter sjukfrånvarotimmar i relation till alla tillgängliga timmar under samma period. Talet mäts per rullande 12-månadersperiod.

ÅLDERSKONTROLL

Ålderskontrollen mäter andelen tillfällen då legitimation har begärts i procent av antal kontrollköp. Kontrollköpen genomförs av personer i åldersgruppen 20–24 år. System-

bolaget anlitar Better Business för genomförande av köpen. Totalt genomförs under ett år cirka 5 800 kontrollköp i butik. Ålderskontrollen mäts och redovisas varje månad.

ÅRSARBETARE

Årsarbetare motsvarar arbetad tid inklusive semester dividerat med antalet timmar för en heltidstjänst för den relevanta perioden. Måttet beräknas med en månads eftersläpning. Parametern årsarbetare har införts 2018, och ersätter det tidigare begreppet medelantal anställda.

Magdalena Gerger
Verkställande direktör
Telefon 08-503 310 25

Charlotte Hansson
Ekonomidirektör
Telefon 08-503 303 75

Kommande rapporttillfällen

26 oktober 2018 Delårsrapport januari – september 2018
12 februari 2019 Bokslutskommuniké 2018

Systembolaget AB

Organisationsnummer: 556059-9473

Postadress: 103 84 Stockholm

Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 14

Telefon: 08-503 300 00

Fax: 08-503 310 00

Hemsidaadress: omsystembolaget.se och
systembolaget.se